

คู่มือ

การจัดระบบรถโรงเรียน ให้ปลอดภัยและเป็นธรรม

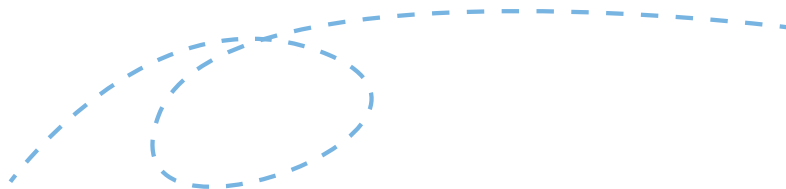
สภาองค์กรของผู้บริโภค
Thailand Consumers Council

คู่มือ

การจัดระบบรถโรงเรียน
ให้ปลอดภัยและเป็นธรรม

คณะผู้จัดทำ

บรรณาธิการ

สารี อ๋องสมหวัง

กองบรรณาธิการ

แหวดดาว เพ็ญเกษม

คงศักดิ์ ชื่นไกรลาศ

มฤตดี โพธิ์อินทร์

ปฐวี ภากรเสถียรกุล

ที่ปรึกษา

สุภา ไยเมือง

ยุทธดนัย สีดาหล้า

คณะผู้จัดทำ

อภิัญญา ตันทวีวงศ์

ปรารธนา จันทรพันธ์

คู่มือ

การจัดระบบรกรโรงเรียน
ให้ปลอดภัยและเป็นธรรม

ISBN:

978-616-7556-26-0

จัดพิมพ์และเผยแพร่โดย:

มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค (มพบ.)

พิมพ์ครั้งที่ 1:

พฤศจิกายน 2564

สนับสนุนโดย:

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

จำนวนพิมพ์:

1,000 เล่ม

พิมพ์ที่:

บริษัท ปัยอนด์ พับลิชชิง จำกัด

ส่วนที่ 1
สำรวจสถานการณ์ปัจจุบัน

9

• สรุปสถานการณ์และปัญหา
ว่าด้วย “รถโรงเรียน” 10

• กรอบ กติกา กำกับการจัดการ
รถโรงเรียนให้ปลอดภัยและเป็นธรรม

18

ส่วนที่ 2
คู่มือการจัดระบบรถโรงเรียน
ให้ปลอดภัยและเป็นธรรม

23

- ระบบ 7 ล้อ ที่ทุกโรงเรียนทำได้
- 3 เคล็ดลับ ที่สนับสนุนให้จัดระบบ
รถโรงเรียนได้ผลเร็ว

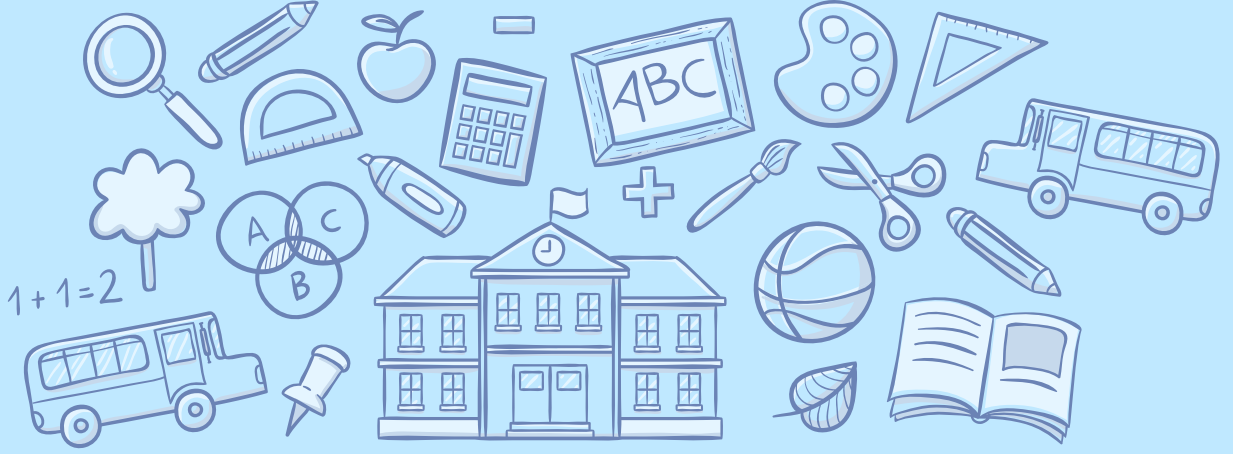
25

36

ภาคผนวก 47

1. รวบรวมกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
2. ตัวอย่างแบบฟอร์ม
การบันทึกข้อมูล

คำนำ

ชีวิตของเด็กนักเรียนทุกคนจำเป็นต้องเดินทางไปโรงเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ นับตั้งแต่พ่อแม่ผู้ปกครองมาส่ง การเดินทางโดยรถมอเตอร์ไซด์ การโดยสารรถโดยสารสาธารณะ และการโดยสารรถโรงเรียน ซึ่งอาจเป็นรถที่โรงเรียนจัดบริการให้ หรือมีบุคคลที่นำรถส่วนตัวมาลงทุนดำเนินการรถโรงเรียน โดยรับเด็กนักเรียนจากบ้านหรือจากชุมชนมาส่งที่โรงเรียนและรับกลับไปส่งให้ถึงบ้านโดยสวัสดิภาพ

อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจข้อมูลรถโรงเรียนที่จัดทำโดย ศูนย์คุ้มครองสิทธิผู้บริโภคในทุกภูมิภาค ร่วมกับ มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค พบว่า รถโรงเรียนส่วนใหญ่อยู่ในสภาพไม่ได้มาตรฐานตามที่กรมการขนส่งทางบกกำหนดไว้ นอกจากนี้ยังพบความเสี่ยงจากคนขับรถ ทั้งการขับเร็ว การรับเด็กนักเรียนจำนวนมากเกินกว่าที่นั่งในรถ ไปจนถึงการล้มเด็กทิ้งไว้ในรถ ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่น่าเชื่อว่าจะเกิดขึ้นได้

ประเด็นสำคัญคือ ทั้ง ๆ ที่ประเทศไทยมีกฎหมายเพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้นจากการโดยสารรถโรงเรียนอยู่หลายฉบับ และมีหน่วยงานหลักที่เป็น “เจ้าภาพ” กำกับดูแลการใช้กฎหมายชัดเจน แต่สภาพปัญหาดังกล่าวก็ยังดำเนินซ้ำรอยเดิมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยที่ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่ได้มีส่วนในการช่วยกำกับดูแล ขณะที่กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทั้งโรงเรียน ผู้ปกครอง นักเรียน หรือแม้กระทั่งผู้ขับรถโรงเรียนขาดความเข้าใจเรื่องการป้องกันหรือมาตรการความปลอดภัยต่าง ๆ ที่กำหนดไว้

ดังนั้น การเดินทางมาโรงเรียนของเด็กนักเรียนในแต่ละวันจึงยังมีความเสี่ยงจากการบาดเจ็บและเสียชีวิตทั้งที่สามารถป้องกันได้

ด้วยเหตุนี้ เครือข่ายองค์กรผู้บริโภคร่วมกับศูนย์คุ้มครองสิทธิผู้บริโภคในภาคต่าง ๆ และ มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค จึงร่วมกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย พัฒนาระบบจัดการรถโรงเรียน ภายใต้ โครงการขับเคลื่อนการเข้าถึงและพัฒนาระบบขนส่งมวลชนที่ปลอดภัยและเป็นธรรม ที่สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

จากความร่วมมือดังกล่าว ทำให้ได้ข้อมูลและบทเรียนอย่างรอบด้าน จนสามารถสังเคราะห์ให้เป็นชุดความรู้ที่แสดงระบบการจัดการรถโรงเรียนที่ดี และเป็นที่มาของการจัดทำคู่มือ “การจัดระบบรถโรงเรียนให้ปลอดภัยและเป็นธรรม” เล่มนี้ เพื่อให้ทุกโรงเรียนนำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติที่ดีได้ด้วยตนเอง

หวังว่า ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะได้นำความรู้จากคู่มือเล่มนี้ไปปรับประยุกต์ให้สอดคล้องกับปัญหาและความท้าทายในแต่ละโรงเรียนและชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้แก่ “อนาคตของชาติ” ให้ก้าวพ้นจากสภาพปัญหานี้ได้อย่างเท่าเทียมสถานการณ์

มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค

โรงเรียนต้องเป็นจุดจัดการความปลอดภัยของรถที่มารับส่งนักเรียน ด้วยการออกแบบการจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วม โดยโรงเรียนจะทำหน้าที่ประสานงาน ออกใบรับรอง จัดตั้งชมรมและตั้งกลุ่มไลน์ร่วมกับคนขับรถรับส่งนักเรียนไว้เป็นช่องทางการสื่อสารระหว่างกัน เพื่อให้การเดินทางด้วยรถรับส่งนักเรียนของนักเรียนมีความปลอดภัยทุกคน

นายศุภกร การสมบัติ

หัวหน้ากลุ่มบริหารงานบุคคลและกิจการนักเรียน
โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การเดินทางด้วยรถรับส่งนักเรียนที่ปลอดภัยของนักเรียนเป็นสิ่งที่ทุกฝ่ายต้องตระหนักและให้ความสำคัญ ซึ่งการจัดระบบรถรับส่งนักเรียนที่ปลอดภัยจะเกิดขึ้นได้จากความร่วมมือไม่ใช่จากการบังคับเพื่อทำให้ทุกคนเกิดความตระหนักว่า “นักเรียนคือลูกหลานของเรา” การเดินทางด้วยรถนักเรียนของทุกคนต้องปลอดภัย

นายเดชา ศิริพิบูลย์

รองผู้อำนวยการโรงเรียนประจวบวิทยาลัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การทำให้เด็กนักเรียนมีความปลอดภัยจากการเดินทางคือเรื่องสำคัญที่สุด เราจึงต้องมีแผนการจัดการรถรับส่งนักเรียนที่เป็นระบบ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะกับคนขับรถรับส่งนักเรียนที่รวมตัวกันเป็นชมรมและให้ความร่วมมือเสมือนเป็นผู้ดูแลเด็กร่วมกัน เพราะนักเรียนที่เดินทางมากับรถรับส่งนักเรียนล้วนเป็นลูกหลานของคนในพื้นที่ทุกคน

นางนงเยาว์ ผาสุก

รองผู้อำนวยการโรงเรียนศิขรมพิทยาสัย จังหวัดสุรินทร์

การบริหารจัดการรถรับส่งนักเรียนอย่างเป็นระบบช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้ปกครอง โดยเฉพาะด้านความปลอดภัยและความเสี่ยงที่ไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ เราต้องเสริมสร้างความเข้มแข็งอย่างต่อเนื่องให้กับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย 2 เพราะนักเรียนทุกคน คือ อนาคตของเรา

นายสุธรรม แก้วอดทอง

หัวหน้ากลุ่มงานกิจการนักเรียนโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย 2
จังหวัดสงขลา

โรงเรียนควรมีระบบจัดการรถรับส่งนักเรียนที่ปลอดภัย แม้จะมีขั้นตอนที่หลายฝ่ายต้องช่วยกันลงมือทำ แต่ก็เป็นเรื่องคุ้มค่าที่จะทำเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน นอกจากนี้ระบบที่ดียังช่วยให้โรงเรียนมีแผนบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักเรียนและผู้ปกครองว่าลูกหลานทุกคนจะได้รับความปลอดภัยในการเดินทางด้วยรถรับส่งนักเรียน

นายมงคล แผงประสิทธิ์

หัวหน้างานดูแลความปลอดภัยรถรับส่งนักเรียน
โรงเรียนแม่ใจวิทยาคม จังหวัดพะเยา

โรงเรียนต้องเป็นเจ้าภาพหลักในการจัดการรถรับส่งนักเรียน ให้มีความปลอดภัย ร่วมกับหน่วยงานในจังหวัด และคนขับรถรับส่งนักเรียน ที่สำคัญเราต้องทำให้งานรับส่งนักเรียนปลอดภัยเป็นนโยบายของโรงเรียน มีระบบจัดเก็บข้อมูล มีครูผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน เพราะความปลอดภัยของนักเรียนทุกคน คือ หัวใจของเรา

นายมานิต คงเจริญ

รองผู้อำนวยการโรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา”
จังหวัดฉะเชิงเทรา

“ การเดินทางมาโรงเรียนของเด็กนักเรียน
ในแต่ละวันจึงยังมีความเสี่ยงจากการบาดเจ็บ
และเสียชีวิตทั้งที่สามารถป้องกันได้ ”

ส่วนที่ 1

สำรวจ สถานการณ์ ปัจจุบัน

สรุปสถานการณ์และปัญหา “รถโรงเรียน”

ปัจจุบันหน่วยงานรัฐยังไม่มีข้อมูลจำนวนรถโรงเรียน (รถรับส่งนักเรียน) ที่แท้จริง ทั้งที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมายที่ให้บริการรับส่งนักเรียนในประเทศไทยว่ามีจำนวนเท่าไร

แต่ข้อเท็จจริงดังกล่าว ไม่อาจลดทอนความสำคัญของการพัฒนา และกำกับดูแลระบบบริหารจัดการรถโรงเรียนให้ปลอดภัย และเป็นธรรมต่อผู้ใช้บริการที่เป็นลูกหลานของเราได้

เพราะรถโรงเรียนที่ดำเนินการโดยขาดระบบบริหารจัดการที่ดี อาจนำไปสู่ปัญหาความเสี่ยงต่อความไม่ปลอดภัยของนักเรียนที่ใช้บริการได้

ในบทแรกนี้ เราจะมาย้อนทบทวนสถานการณ์เกี่ยวกับสภาพของรถโรงเรียนที่ให้บริการในประเทศไทยปัจจุบัน และสภาพปัญหาที่สะท้อนผ่านการเกิดอุบัติเหตุในช่วงที่ผ่านมา

ความหมายของรถโรงเรียน

คือ รถที่ใช้รับ-ส่งนักเรียน ซึ่งอาจเรียกว่า รถรับส่งนักเรียน
หรือรถรับจ้างรับส่งนักเรียนก็ได้
ทั้งนี้มีการนิยามความหมายไปตามเงื่อนไขสำคัญของ
ของ 3 หน่วยงาน คือ

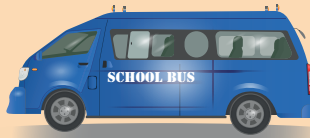
- (1) ประเภทรถที่กำหนดไว้ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
หมายถึง รถของโรงเรียนหรือรถของบุคคล
ที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย ว่าด้วยการขนส่งทางบก
หรือกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ให้นำมาใช้รับ - ส่งนักเรียน

(2) ประเภทรถที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก

หมายถึง รถตู้ รถสองแถว รถหกล้อ หรือรถบัส ที่จดทะเบียนเป็นรถโดยสารแบบประจำทาง และ
รถโดยสารไม่ประจำทาง

รถสองแถวใหญ่

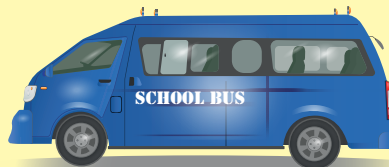
รถตู้

รถสองแถวเล็ก

(3) ประเภทรถที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติรถยนต์

หมายถึง รถยนต์ส่วนบุคคลที่มีที่นั่งไม่เกิน 12 ที่นั่ง (รย.2) เช่น รถสองแถวหรือรถตู้ ที่จดทะเบียน
เป็นรถยนต์ส่วนบุคคล มีป้ายทะเบียนพื้นสีขาว ตัวอักษรและตัวเลขสีฟ้า เช่น ฮต 1111 หรือ นข 1111
 เป็นต้น

ลักษณะการให้บริการ

รถตู้

ลักษณะรถโรงเรียน
พบ 4 รูปแบบ

รถโดยสาร
ขนาดใหญ่
หรือรถบัส

รถสองแถวเล็ก
(ดัดแปลงจากรถกระบะ)

รถสองแถวใหญ่
(ดัดแปลงจากรถหกล้อ)

การให้บริการ แตกต่างกันตามประเภทและรูปแบบ

รถของโรงเรียน

(โรงเรียนดำเนินการจัด
รถรับส่งนักเรียนของโรงเรียนเอง)
รูปแบบการรับส่ง
คันเดียวส่งโรงเรียนเดียว

รถรับส่งนักเรียน

(บุคคลภายนอกดำเนินการ
รับส่งนักเรียนด้วยรถของตนเอง)
รูปแบบการรับส่งมีทั้งรับส่งหลายโรงเรียน
และรับส่งโรงเรียนเดียว

จากอุบัติเหตุทางถนนที่เกิดขึ้นกับรถโรงเรียนในรอบหลายปีที่ผ่านมา ถือเป็นสถานการณ์สำคัญที่ต้องการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น เนื่องจากแม้ภาพรวมจะดีขึ้น แต่ความรุนแรงยังไม่ลดลง

โดยมีสาเหตุหลักของการบาดเจ็บและเสียชีวิตของนักเรียนที่ใช้รถโรงเรียน พบได้ใน 2 ลักษณะ ได้แก่

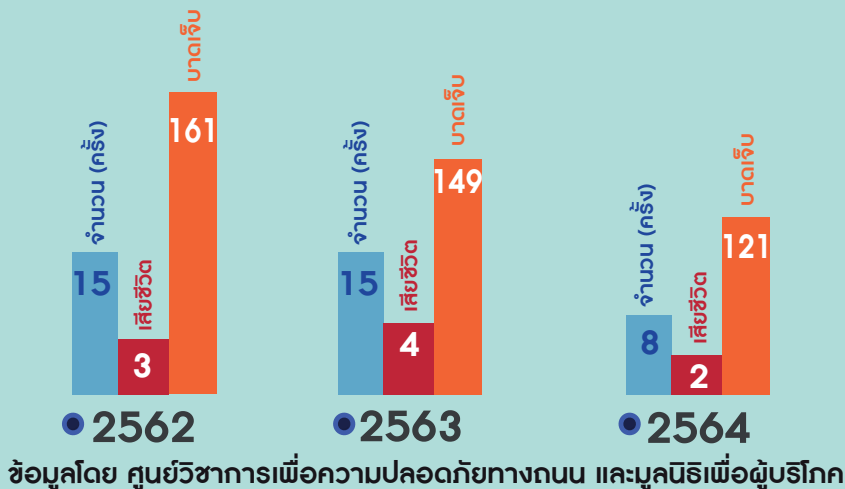

- กรณีลี้มนเด็กนักเรียนไว้ในรถส่วนใหญ่อจะกัฒกับเด็กเล็ก **อายุระหว่าง 3 - 6 ปี** ที่ถูกลี้มนกัฒไว้ในรถหลัองการรับส่งนักเรียนเสร็จแล้ว

- กรณีอุบัติเหตุทางถนนบนเส้นทางไปกลับระหว่างบ้านและโรงเรียน ซึ่ง**ส่วนใหญ่มีสาเหตุจากพฤติกรรมของผู้ขับรถ**ที่ประมาทเลินเล่อและโครงสร้างรถที่ไม่ปลอดภัย

“สถิติอุบัติเหตุรถโรงเรียน ระหว่างปี 2562 – 2564

เจาะลึก 2 ปัญหาที่พบบ่อย

ความปลอดภัยจากรถโรงเรียน อุบัติเหตุและความประมาทที่ป้องกันได้

เมื่อเจาะลึกไปถึงสถานการณ์จริงผ่านข่าวใหญ่ทางสื่อมวลชน 4 กรณีศึกษา พบว่า เบื้องหลังอุบัติเหตุแต่ละครั้งนั้นมี 2 ปัญหาที่เกิดขึ้นบ่อย คือ (1) การจัดการที่ขาดประสิทธิภาพ (2) การลืมเด็กไว้ในรถ เมื่อสาวไปถึงต้นตอยังพบว่าทั้ง 2 ปัญหา มีที่มาจาก 3 สาเหตุหลัก คือ สภาพรถ ผู้ขับรถ และระบบจัดการ ซึ่งทั้งหมดนี้สามารถป้องกันได้

กรณีตัวอย่าง	3 ปมเสี่ยงหลัก ที่อยู่เบื้องหลังความปลอดภัยจากการโดยสารรถโรงเรียน		
กรณีอุบัติเหตุทางบนเส้นทางไปกลับบ้าน - โรงเรียน	สภาพรถ	ผู้ขับรถ	ระบบจัดการ
เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2563 เกิดอุบัติเหตุรถตู้รับส่งนักเรียน หมายเลขทะเบียน นข 3597 ลำปาง ขณะตระเวนรับนักเรียนในหมู่บ้านเพื่อไปส่งตามโรงเรียนในพื้นที่อำเภอแม่เม้าะ จังหวัดลำปาง เมื่อมาถึงที่เกิดเหตุพวงมาลัยไม่สามารถหมุนหรือบังคับได้ จนรถเกิดเสียหลักพลิกคว่ำ มีนักเรียนได้รับบาดเจ็บจำนวนมาก	- สภาพรถชำรุด - ดัดแปลงสภาพรถ - ทำเก้าอี้เสริมเพื่อให้รับเด็กได้จำนวนมากขึ้น	- ประมาท ขาดความระมัดระวัง - ไม่ตระหนักถึงความปลอดภัยของนักเรียน	- ขาดระบบจัดการความปลอดภัย - ไม่จัดทำ พ.ร.บ.รถ (ประกันภัยภาคบังคับ) - ใช้รถไม่เสียภาษีประจำปี - ใช้รถรับส่งนักเรียนโดยไม่ได้รับอนุญาต
เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2564 เกิดอุบัติเหตุรถกระบะรับส่งนักเรียนหมายเลขทะเบียน ผท 3978 ขอนแก่น เสียหลักตกร่องกลางถนนมีรถภาพ บ้านคำแก่นคูณ อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น มีนักเรียนเสียชีวิต 1 คน และได้รับบาดเจ็บหลายสิบราย	- ดัดแปลงสภาพรถ - ทำเก้าอี้เสริมเพื่อให้รับเด็กได้จำนวนมากขึ้น	- ประมาท ขาดความระมัดระวัง - ไม่ตระหนักถึงความปลอดภัยของนักเรียน - ขับรถอันตราย แข่งรถคันหน้าไม่พ้น	- ใช้รถยนต์ผิดประเภท - ใช้รถรับส่งนักเรียนโดยไม่ได้รับอนุญาต

กรณีลี้เด็กนักเรียนไว้บนรถ	สภาพรถ	ผู้ขับรถ	ระบบจัดการ
วันที่ 1 สิงหาคม 2562 เกิดเหตุผู้ขับรถกระบะรับส่งนักเรียน หมายเลขทะเบียน บย 1114 พระนครศรีอยุธยา ลี้เด็กนักเรียนชายวัย 5 ขวบไว้บนรถ บริเวณที่นั่งด้านหลังจนขาดอากาศหายใจ	- ดัดแปลงสภาพรถ - ทำเก้าอี้เสริมเพื่อให้รับเด็กได้จำนวนมากขึ้น	- ประมาทขาดความระมัดระวัง - เจตนารับนักเรียนเกินกว่าจำนวนที่นั่งบนรถ	- ใช้รถยนต์ผิดประเภทมารับส่งนักเรียน - ไม่ได้ขออนุญาตเป็นรถรับส่งนักเรียน
วันที่ 11 สิงหาคม 2563 เกิดเหตุหัวหน้าศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ผู้ขับรถรับส่งนักเรียน พร้อมครูพี่เลี้ยง ลี้เด็กนักเรียนชายวัย 2 ขวบไว้บนรถ บริเวณที่นั่งแถวสองเบาะด้านซ้ายจนขาดอากาศหายใจ	- ดัดแปลงสภาพรถ - ทำเก้าอี้เสริมเพื่อให้รับเด็กได้จำนวนมากขึ้น	- ประมาทขาดความระมัดระวัง - ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย	- ใช้รถยนต์ผิดประเภท - ไม่ได้ขออนุญาตเป็นรถรับส่งนักเรียน - โรงเรียนยินยอมให้ครูนำรถผิดกฎหมายมาวิ่งรับส่งนักเรียน

ขยายภาพ 3 ปมปัญหา ...รอเวลาเกิดเหตุ

3 ปมเสี่ยงหลัก ที่อยู่เบื้องหลังเหตุร้ายที่เกิดขึ้นกับ รถโรงเรียนนั้นมีเหตุที่มาอย่างไร?

จากการสำรวจข้อมูลรถโรงเรียนของศูนย์คุ้มครองสิทธิผู้บริโภค ในทุกภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคใต้ โดยความร่วมมือกับ มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค ได้ช่วยสะท้อนภาพปัญหาที่ซ่อนอยู่เบื้องหลัง ให้เห็นรายละเอียดชัดเจนขึ้น ดังข้อมูลในตารางต่อไปนี้

สภาพรถ สภาพรถไม่ได้มาตรฐาน ดัดแปลงรถ ไม่มั่นคงแข็งแรง	ผู้ขับรถ ประมาทเลินเล่อ ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย	ระบบจัดการ ขาดระบบบริหารจัดการ รถโรงเรียนที่ดี
สภาพที่พบก่อนเกิดเหตุ		
- ใช้รถผิดประเภทไม่ตรงตามวัตถุประสงค์การใช้งาน - ดัดแปลงสภาพรถเพื่อให้รับเด็กนักเรียนได้มากขึ้น เช่น - ปรับเปลี่ยนเบาะที่นั่งในรถตู้โดยสาร - ต่อเติมท้ายรถกระบะ เพิ่มเบาะกลางไม่มีเหล็กกัน - สภาพรถไม่มั่นคงแข็งแรง - ขาดอุปกรณ์ความปลอดภัยที่ควรมีในรถ เช่นรถตู้ ไม่มีค้อนทุบกระจก หรือถังดับเพลิง ซึ่งเป็นอุปกรณ์ในกรณีมีอุบัติเหตุ	- ขับรถโดยไม่มีใบอนุญาต - ไม่มีใบอนุญาตขับรถสาธารณะ - รับจ้างขับ ไม่ใช่เจ้าของรถ - ใช้ประสบการณ์ความเคยชิน - ขับรถเร็ว เสี่ยงอันตราย - ไม่เคารพต่อกฎจราจร - หลีกเลี่ยงการทำให้ถูกกฎหมาย - ขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทการขับรถรับส่งนักเรียน - มีพฤติกรรมเสี่ยง ดื่มสุรา ยาเสพติด ลวนลาม ล่วงละเมิดทางเพศ	- โรงเรียนขาดบุคลากรและแผนการจัดการรถรับส่งนักเรียนที่ต่อเนื่อง - โรงเรียนไม่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการรถโรงเรียน - ขาดการกำกับควบคุมผู้ขับรถรับส่งนักเรียน - ขาดการกำหนดจุดจอดรับส่งนักเรียนที่ปลอดภัย - เกิดความไม่ปลอดภัยกับเด็กนักเรียน เช่น กรณีล้มเด็กไว้ในรถ , เด็กห้อยโหนท้ายรถ - ขาดกลไกสนับสนุนเพื่อให้เกิดระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพ

การสำรวจข้อมูลรถโรงเรียนของศูนย์คุ้มครองสิทธิผู้บริโภคทั้ง 6 ภูมิภาคในครั้งนี้ ทำให้พบว่า ผู้เกี่ยวข้องับระบบบริการรถโรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้และความตระหนักในการป้องกันความเสี่ยง ทั้งสภาพรถ ผู้คนขับ และระบบจัดการ

ดังนั้นเมื่อยังมีรถโรงเรียนที่วิ่งอยู่บนท้องถนนและกุมชะตาชีวิตของเด็กนักเรียนนับหมื่นคนไว้ในมือทุกวันนี้ จึงไม่ต่างจาก **“ระเบิดเวลา”** ที่รอวันปะทุ...

กรอบ กติกา กำกับกับการจัดการรถโรงเรียน ให้ปลอดภัยและเป็นธรรม

การดำเนินงานจัดการรถโรงเรียนนั้นมีกฎหมายกำกับดูแลอย่างเข้มงวดในบทที่ 2 นี้
เราจะมาสำรวจดูว่า กฎหมาย มาตรการ มีอะไรบ้าง และหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องเป็นใคร แต่ละฝ่ายทำอะไร

ปัจจุบัน หน่วยงานทางนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรถโรงเรียนมี 3 หน่วยงาน
โดยแต่ละหน่วยงานมีกฎหมาย และมาตรการ ที่กำกับดูแลให้เกิดผลในการบังคับใช้ ดังนี้

หน่วยงาน	กฎหมาย มาตรการ ที่เกี่ยวข้อง
กระทรวงคมนาคม โดย กรมการขนส่งทางบก	- กฎกระทรวงคมนาคม ฉบับที่ 22 (พ.ศ. 2526) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 - กฎกระทรวงคมนาคมเรื่องความปลอดภัยในการบรรทุกคนโดยสาร พ.ศ. 2555 - คำสั่งนายทะเบียนทั่วราชอาณาจักรที่ 1/2559 เรื่องมอบหมายอำนาจให้ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่เฉพาะอย่าง และชักซ้อมแนวทางปฏิบัติในการอนุญาตให้ใช้รถยนต์ส่วนบุคคลรับจ้างรับส่งนักเรียน
กระทรวงศึกษาธิการ	- ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการควบคุมดูแลและการใช้รถโรงเรียน พ.ศ. 2562
กระทรวงมหาดไทย โดย กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น	- แนวทางปฏิบัติในการควบคุมดูแลความปลอดภัยเกี่ยวกับการจัดรถรับ-ส่งนักเรียนของสถานศึกษา (โรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 และระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการขออนุญาตให้ใช้รถในการรับจ้างรับส่งนักเรียน พ.ศ. 2547 ตลอดจนระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการควบคุมดูแลการใช้รถโรงเรียน พ.ศ. 2562

ใคร มีบทบาทอะไร ในการจัดการความเสี่ยง

กฎ ระเบียบ แต่ละฉบับ มีบทบาทหน้าที่ ในการจัดการปัญหาโรงเรียนจาก 3 ปมเสี่ยงที่พบบ่อย เพื่อให้เกิดการจัดการป้องกันปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวกับรถโรงเรียน ส่วนใหญ่ระบุไว้ตามแนวทางระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการควบคุมดูแลและ การใช้รถโรงเรียน พ.ศ. 2562 เกือบทั้งหมด มีเพียง 4 เรื่องที่ยึดตามกฎหมายฉบับอื่น ได้แก่

เรื่องสภาพรถ

: (1) ต้องไม่ติดฟิล์มกรองแสง (อ้างอิงตามบันทึกข้อความคำสั่งนายทะเบียน ขนส่ง วันที่ 29 กรกฎาคม 2559)

เรื่องคนขับ

: (2) ผู้ขับรถต้องมีใบอนุญาตขับรถสาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถตามกฎหมาย ว่าด้วยการขนส่งทางบก (อ้างอิงตามกฎกระทรวงคมนาคมเรื่องความปลอดภัยในการ บรรทุกคนโดยสาร พ.ศ. 2555)

: (3) ห้ามคนขับบรรทุกนักเรียนเกินจำนวนที่นั่ง หรือบรรทุกผู้โดยสารอื่นปะปน ไปกับนักเรียน (อ้างอิงตามกฎกระทรวงคมนาคม ฉบับที่ 22 (พ.ศ. 2526) ออกตามความ ในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522)

เรื่องระบบจัดการรถรับส่งนักเรียน

: (4) ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ การยื่นคำขอขึ้นทะเบียนของคนขับรถต่อ สำนักงานขนส่งจังหวัด (อ้างอิงตามบันทึกข้อความคำสั่งนายทะเบียนขนส่ง วันที่ 29 กรกฎาคม 2559)

ในส่วนประเด็นอื่นๆ โรงเรียนสามารถยึดตามแนวทางระเบียบกระทรวง ศึกษาธิการ พ.ศ. 2562 เป็นหลักในการดำเนินงานได้เลย ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

ปัจจัยความ เสี่ยง 3 ระบบ	การกำกับมาตรฐานโรงเรียน	กฎกระทรวง ฉบับที่ 22 พ.ศ. 2526	กฎกระทรวงความ ปลอดภัย พ.ศ. 2555	บันทึกข้อความขนส่ง รถรับส่งนักเรียน 29 ก.ค. 2559	ระเบียบกระทรวง ศึกษา พ.ศ. 2562
สภาพรถ	กำหนดมาตรฐานรถยนต์ส่วนบุคคลเกิน 7 คน แต่ไม่เกิน 12 คน หรือ รถ.2 (พ.ร.บ.รถยนต์)			✓	✓
	กำหนดมาตรฐานโรงเรียนสำหรับใช้รับส่งนักเรียน ต้องเป็นรถมาตรฐาน 1 มาตรฐาน 2 หรือมาตรฐาน 3 (พ.ร.บ.การขนส่งทางบก)	✓			✓
	หากติดฟิล์มต้องมองผ่านตามระดับที่กรมการขนส่งทางบก กำหนด				✓
	แผ่นป้ายสีส้มสะท้อนแสง มีข้อความ “รถโรงเรียน” มอง เห็นได้ในระยะไม่น้อยกว่า 50 เมตร	✓	✓		✓
	ไฟสีเหลืองอำพัน มองเห็นชัดในระยะห่างไม่น้อยกว่า 150 เมตร	✓	✓		✓
	มีเครื่องมือที่จำเป็นเมื่อมีอุบัติเหตุหรือเหตุฉุกเฉิน เช่น เครื่อง ดับเพลิง ข้อนทุบกระจก ชะแลงเหล็ก	✓	✓		✓
	แผ่นป้ายแสดงข้อความเตือนเรื่องความปลอดภัยในรถ โดยสาร	✓			✓
	มีชื่อโรงเรียนติดอยู่ทั้งสองข้างของตัวรถ				✓
	ต้องไม่ติดฟิล์มกรองแสงที่กระจกและหน้าต่าง เพื่อให้เห็นในท้องโดยสาร			✓	
				✓	

ปัจจัยความเสี่ยง 3 ระบบ	การกำกับมาตรฐานโรงเรียน	กฎกระทรวง ฉบับที่ 22 พ.ศ. 2526	กฎกระทรวงความปลอดภัย พ.ศ. 2555	บันทึกข้อความขนส่ง รับส่งนักเรียน 29 ก.ค. 2559	ระเบียบกระทรวงศึกษา พ.ศ. 2562
ผู้ขับ	ผู้ขับรถต้องมีใบอนุญาตขับรถยนต์/ส่วนบุคคลมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี		✓		✓
	ผู้ขับรถต้องมีใบอนุญาตขับรถสาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก		✓		
	ต้องไม่มีประวัติเสียจากการขับรถ		✓		
	กำหนดหน้าที่ผู้ขับรถโรงเรียน เช่น ขับด้วยความปลอดภัย ไม่ขับขณะที่มีอาการเมา ตรวจสภาพรถให้พร้อมก่อนใช้งาน ดูแลนักเรียนตลอดการเดินทาง รายงานให้โรงเรียนทราบเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน และให้ความร่วมมือกับโรงเรียนทุกครั้ง				✓
	กำหนดคุณสมบัติผู้ขับรถโรงเรียน เช่น อายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี มีใบขับขี่รถยนต์มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี แต่งกายสุภาพ มารยาทดี ประพฤติดี ตรวจสอบสภาพรถให้อยู่ในสภาพดี ใช้งานได้ตลอดเวลา				✓
	ห้ามผู้ขับรถทุกคันเรียนเกินจำนวนที่นั่ง หรือบรรทุกผู้โดยสารอื่นปะปนไปกับนักเรียน	✓			

ปัจจัยความ เสี่ยง 3 ระบบ	การกำกับมาตรฐานโรงเรียน	กฎกระทรวง ฉบับที่ 22 พ.ศ. 2526	กฎกระทรวงความ ปลอดภัย พ.ศ. 2555	บันทึกข้อความขนส่ง รถรับส่งนักเรียน 29 ก.ค. 2559	ระเบียบกระทรวง ศึกษา พ.ศ. 2562
ระบบจัดการ รถโรงเรียน	หลักเกณฑ์การยื่นคำขอขึ้นทะเบียนของผู้ขับรถต่อ สำนักงานขนส่งจังหวัด เช่น บัตรประชาชน ทะเบียนรถ ใบอนุญาตขับรถยนต์ ภาพถ่ายรถ			✓	
	หลักเกณฑ์การขอรับรองการรับส่งนักเรียน จากโรงเรียน				✓
	ผู้ขับรถโรงเรียนต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงกำหนดความ ปลอดภัยในการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร พ.ศ. 2555			✓	✓
	กำหนดคุณสมบัติผู้ควบคุมดูแลนักเรียนต้องมีอายุ ไม่ต่ำกว่า 18 ปี	✓	✓		✓
	กำหนดหน้าที่ผู้ควบคุมดูแลนักเรียน				✓
	รถโรงเรียนต้องส่งนักเรียนให้ถึงที่อยู่อาศัย หรือส่งมอบให้ ผู้ปกครองตามที่ตกลงกันได้	✓			✓
	กำหนดหน้าที่ของโรงเรียน				✓
	ให้โรงเรียนต้องจัดทำประกันภัยภาคบังคับ พ.ร.บ.				✓
	ให้มีระบบ หรือช่องทางติดต่อสื่อสารกับคนขับรถ หรือ ผู้ควบคุมตลอดเวลารับส่งนักเรียน				✓

* ตูรายละเอียดของกฎหมายในภาคผนวก (แนบเอกสารทางกฎหมาย)

ส่วนที่ 2

คู่มือการจัดระบบ
โรงเรียน
ให้ปลอดภัยและ
เป็นธรรม

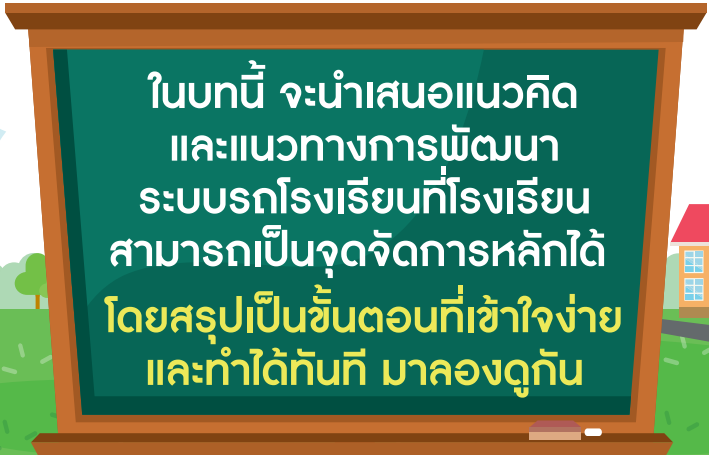
การจัดระบบและกลไกจัดการ รถโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพนั้น

โรงเรียนต้องรับหน้าที่
และบทบาทการเป็นจุดจัดการหลัก
ร่วมกับภาคีเครือข่าย
และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
กับความปลอดภัยรถโรงเรียน

‘ระบบรถโรงเรียน 7 ล้อ’ ที่ทุกโรงเรียนทำได้

ในบทนี้ จะนำเสนอแนวคิด
และแนวทางการพัฒนา
ระบบรถโรงเรียนที่โรงเรียน
สามารถเป็นจุดจัดการหลักได้
โดยสรุปเป็นขั้นตอนที่เข้าใจง่าย
และทำได้ทันที มาลองดูกัน

รู้จัก ‘ล้อยั้งเจ็ด’

ที่จะหมุนให้ระบบรถโรงเรียนเดินหน้า

ระบบรถโรงเรียน 7 ล้อ คือ หลักประกันที่จะสร้างความปลอดภัยในการเดินทางด้วยรถโรงเรียน
ที่ทุกโรงเรียนสามารถสร้างได้ด้วยตนเอง

อะไรคือ
‘ล้อยั้งเจ็ด’
คำตอบอยู่ในภาพ
ต่อไปนี้

ระบบดูแล
นักเรียนภายในรถ

ระบบประกันภัย
รถโรงเรียน

ระบบการติดตาม
ประเมินผล

ระบบจัดการ
จุดจอดรับส่ง
รถโรงเรียน

ระบบเฝ้าระวัง
รถโรงเรียน

ระบบรับรอง
รถโรงเรียน

ระบบข้อมูล
การจัดการรถโรงเรียน

ระบบข้อมูลการ จัดการรถโรงเรียน

ตอนที่
1

หมายถึง การจัดทำฐานข้อมูล เพื่อใช้วางแผนจัดการและติดตาม
การรับส่งนักเรียนได้อย่างเป็นระบบ

หลักสำคัญ (Key point)

การมีข้อมูลที่สำคัญสำหรับการจัดการความปลอดภัยในการใช้รถโรงเรียน

ข้อมูลหลักที่ต้องมี

1. ข้อมูลนักเรียนที่ใช้รถ ที่อยู่ ชื่อผู้ปกครอง หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อ
2. ข้อมูลคนขับรถโรงเรียนและสภาพรถ ประกอบด้วย เช่น ชื่อนามสกุลคนขับ ประวัติคนขับ ประเภทรถ ทะเบียนรถ และข้อมูลเส้นทางการเดินรถโรงเรียน โดยอาจทำเป็น บัญชี ทะเบียนประวัติ และบันทึกการติดตามอย่างเป็นระบบ

เอกสารสำคัญ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก)

- o แบบฟอร์มทะเบียนรถโรงเรียน
- o แบบฟอร์มทะเบียนประวัติของพนักงานขับรถ
- o แบบฟอร์มทะเบียนประวัติผู้ควบคุมดูแล
- o แบบบัญชีรายชื่อนักเรียนผู้ใช้บริการรถโรงเรียน
- o แบบหนังสือรับรองการรับส่งนักเรียนของโรงเรียนหรือสถานศึกษา

ทำแล้วได้อะไร

โรงเรียนมีฐานข้อมูลที่เป็นครบถ้วน สำหรับการจัดการรถโรงเรียนที่เป็นระบบ

ระบบดูแลนักเรียน ภายในรถ

ตอนที่ 2

หมายถึง การมีระบบควบคุมและมีผู้ดูแลนักเรียนตลอดการเดินทาง
ไปกลับระหว่างบ้านและโรงเรียน

หลักสำคัญ (Key point)

การมีผู้รับผิดชอบหลักในการดูแลนักเรียนภายในรถโรงเรียนตลอดการเดินทาง
ให้มีความปลอดภัย

ทำอะไร (How to)

1. โรงเรียนควรสนับสนุนการพัฒนานักเรียนรุ่นพี่เป็นพี่เลี้ยงรถโรงเรียนในแต่ละ
คัน โดยการอบรมให้ความรู้และมอบหมายภารกิจ เพื่อการเฝ้าระวังความปลอดภัยร่วมกับ
ผู้ขับรถโรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบ
2. โรงเรียนควรจัดทำบัญชีรายชื่อนักเรียนเพื่อใช้เป็นเครื่องมือ check list
รายชื่อนักเรียนสำหรับการใช้บริการรถโรงเรียนทุกครั้งทั้งไปและกลับ

เอกสารสำคัญ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก)

- o แบบบัญชีรายชื่อนักเรียนผู้ใช้บริการรถโรงเรียน

ทำแล้วได้อะไร

มีระบบกำกับติดตาม และมีนักเรียนที่สามารถเป็นพี่เลี้ยงดูแลนักเรียน
ภายในรถระหว่างการเดินทางได้

ระบบการรับรอง รถโรงเรียน

ตอนที่
3

หมายถึง หลักเกณฑ์และวิธีการออกหนังสือรับรองจาก
โรงเรียน และการสนับสนุนให้ผู้ขับรถโรงเรียนขึ้นทะเบียนกับ
สำนักงานขนส่งจังหวัด

หลักสำคัญ (Key point)

มีระบบการรับรองรถโรงเรียนและสนับสนุนโรงเรียนให้ได้มาตรฐานตามกฎหมาย

ทำอะไร (How to)

1. โรงเรียนมีหน้าที่ออกหนังสือรับรองการรับส่งนักเรียนของโรงเรียนให้กับผู้ขับรถโรงเรียนตามเงื่อนไขที่โรงเรียนกำหนด เช่น กำหนดกรอบเวลาการยื่นเอกสารกับโรงเรียน หรือเอกสารที่โรงเรียนต้องการเพิ่มเติม เป็นต้น
2. ผู้ขับรถโรงเรียนต้องนำหนังสือรับรองการรับส่งนักเรียนของโรงเรียนเป็นหลักฐานประกอบการขออนุญาตใช้รถ เพื่อการรับจ้างรับส่งนักเรียนกับนายทะเบียน (สำนักงานขนส่งจังหวัด)
3. นายทะเบียนจะออกใบอนุญาตให้ผู้ขับรถโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์ให้ใช้รถเพื่อการรับจ้างรับส่งนักเรียนได้ครั้งละไม่เกิน 1 ภาคการศึกษา

ข้อกำหนดด้านกฎระเบียบที่ต้องรู้

1. กรณีเป็นรถนั่งสองแถว หากมีทางขึ้นลงอยู่ท้ายรถ ต้องปรับปรุงตัวรถให้มีประตูและที่กั้นกันนักเรียนจากท้ายรถ
2. กรณีเป็นรถตู้ต้องจัดวางที่นั่งเป็นแถวตอนตามความกว้างของตัวรถเท่านั้น
3. รถโรงเรียนต้องมีเครื่องหมายหรือแผ่นป้ายทะเบียนสีส้ม ตัวอักษรสีดำ ข้อความว่า “รถโรงเรียน” ติดอยู่ด้านหน้าและท้ายของตัวรถ เป็น มีสัญญาณไฟสีเหลืองอำพันเปิดปิดเป็นระยะตลอดเวลาที่ใช้รับส่งนักเรียน
4. มีอุปกรณ์ที่จำเป็นในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน เช่น อุปกรณ์ดับเพลิง ค้อนทุบกระจก เหล็กฆะแลง ติดตั้งไว้ในที่เหมาะสมพร้อมใช้งาน
5. รถโรงเรียนต้องไม่ติดฟิล์มกรองแสง และไม่มีที่ยืนสำหรับห้องโดยสาร

เอกสารสำคัญ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก)

หนังสือรับรองการรับส่งนักเรียนของโรงเรียนหรือสถานศึกษา

ทำแล้วได้อะไร

โรงเรียนมีหลักเกณฑ์การออกหนังสือรับรองที่สอดคล้องกับการจัดการ และเป็นที่ยอมรับของผู้ขับรถโรงเรียน

ระบบเฝ้าระวัง และรวมกลุ่มรถโรงเรียน

ตอนที่
4

หมายถึง ระบบเฝ้าระวังความปลอดภัยรถโรงเรียน
โดยมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้ขับรถโรงเรียน
เพื่อให้เกิดการสื่อสารและพัฒนามาตรฐานการจัดการรถโรงเรียน

หลักสำคัญ (Key point)

มีกลไกเฝ้าระวัง การสื่อสาร และการรวมกลุ่มผู้ขับรถโรงเรียนเป็นชมรมหรือเครือข่าย

ทำอย่างไร (How to)

1. ส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มผู้ขับรถโรงเรียนในรูปแบบชมรมหรือเครือข่าย เพื่อให้มีระบบการจัดการ ประสานงาน มีระเบียบกติกาและการสนับสนุนช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม
2. เสริมความรู้และแนวคิดผู้ขับรถโรงเรียน เพื่อนำไปสู่การตระหนักในบทบาทหน้าที่ในการสร้างความปลอดภัยในการรับส่งนักเรียน
3. ใช้ระบบฐานข้อมูลที่มีอยู่แล้วเป็นเครื่องมือการเฝ้าระวัง เน้นให้เกิดการสื่อสารกันระหว่างกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง นักเรียน โรงเรียน และผู้ขับรถโรงเรียน
4. สนับสนุนการให้ความรู้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้ขับรถโรงเรียนและให้แกนนำนักเรียนได้ทำกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ สร้างความตื่นตัวในการร่วมเฝ้าระวังรถโรงเรียนให้ปลอดภัย

หน่วยงานภายนอกที่มีบทบาทเกี่ยวข้อง

โรงเรียนอาจประสานศูนย์คุ้มครองสิทธิผู้บริโภค หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดในพื้นที่ เพื่อจัดอบรมให้กับผู้ขับรถโรงเรียนเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในบทบาทการให้บริการรับส่งนักเรียนที่ปลอดภัย

ทำแล้วได้อะไร

เกิดกลไกเฝ้าระวังความปลอดภัยรถโรงเรียน
โดยการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้ขับรถโรงเรียนที่รวมตัวกันเป็นชมรม
หรือเครือข่ายเพื่อให้เกิดการสื่อสารและพัฒนามาตรฐานการบริการ
ระหว่างกันร่วมกับโรงเรียน

ระบบจัดการจุดจอด รับส่งรถโรงเรียน

ล๊อตที่
5

หมายถึง การสนับสนุนจัดหาพื้นที่จุดจอดรถโรงเรียนที่เหมาะสม
เพื่อการรับส่งนักเรียนได้อย่างปลอดภัย

หลักสำคัญ (Key point)

มีจุดจอดรับส่ง และจุดจอดพักรถโรงเรียนที่มีความปลอดภัยต่อนักเรียนที่ใช้บริการ

ทำอะไร (How to)

1. จัดสรรพื้นที่จุดจอดที่ปลอดภัยภายในบริเวณโรงเรียน
2. ในกรณีที่โรงเรียนไม่มีที่จุดจอดภายในโรงเรียน อาจกำหนดจุดจอดรถที่ปลอดภัยให้
กับรถโรงเรียนบริเวณนอกเขตของโรงเรียนที่กำหนดไว้
3. ประสานความร่วมมือกับตำรวจจราจร เพื่อดูแลการจราจรในช่วงเวลาเช้าและเย็น
ที่นักเรียนเดินทาง
4. มีป้ายหรือสัญลักษณ์เพื่อเตือนให้รถบนถนนมีความระมัดระวัง เมื่อต้องขับผ่าน
โรงเรียนในช่วงการเดินทางของนักเรียน

ทำแล้วได้อะไร

มีการจัดระเบียบจุดจอดรถที่มารับส่งนักเรียน
และจุดจอดพักรถโรงเรียนที่ปลอดภัย

ระบบประกันภัย รถโรงเรียน

ล้อยที่
6

หมายถึง การส่งเสริมให้รถโรงเรียนที่มารับส่งนักเรียน
ต้องจัดทำประกันภัย เพื่อเป็นหลักประกันความคุ้มครอง
ให้กับนักเรียนที่ใช้บริการรถโรงเรียน

หลักสำคัญ (Key point)

ผู้ขับรถโรงเรียนทุกคนมีหน้าที่ต้องจัดทำประกันภัยภาคบังคับ (พ.ร.บ.รถ) ประเภทรับจ้าง
ให้กับรถที่นำมาใช้รับส่งนักเรียน

ได้อย่างไร (How to)

1. โรงเรียนสามารถกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ขับรถโรงเรียนทุกคนที่มาขอหนังสือรับรอง
การใช้รถจากโรงเรียน ต้องยื่นเอกสารการทำประกันภัยภาคบังคับของรถโรงเรียนคันที่นำมา
รับส่งนักเรียนเป็นหลักฐานด้วย
2. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านประกันภัยมาให้ข้อมูลความรู้กับนักเรียน ผู้ปกครอง
และผู้ให้บริการรถโรงเรียน เพื่อให้มีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับความสำคัญของการทำประกันภัย

ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการควบคุมดูแลการใช้รถโรงเรียน พ.ศ. 2562
- พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 กำหนดให้รถยนต์ทุกคัน
ต้องจัดทำประกันภัยภาคบังคับ (พ.ร.บ.รถ)

หน่วยงานภายนอกที่มีบทบาทเกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) และบริษัทกลาง
คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ

ทำแล้วได้อะไร

นักเรียนที่ใช้รถโรงเรียนทุกคนมีหลักประกันความคุ้มครองจากประกันภัย (พระราชบัญญัติ
คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ) เมื่อใช้บริการรถโรงเรียน

ระบบการติดตาม ประเมินผล

ล้อยที่
7

หมายถึง การติดตามและประเมินผลการจัดการรถโรงเรียน
ในแต่ละภาคการศึกษาให้มีความปลอดภัย

หลักสำคัญ (Key point)

โรงเรียนมีระบบติดตาม และประเมินผลที่นำไปสู่การจัดการรถโรงเรียนที่ปลอดภัย และเป็นธรรม

ทำอย่างไร (How to)

1. การติดตามรายวัน ผ่านการแจ้งข้อมูลและอุปสรรคโดยนักเรียนหรือผู้ดูแลภายในรถโรงเรียน
2. การติดตามรายสัปดาห์ หรือรายเดือน โดยโรงเรียนจัดประชุมเพื่อรับทราบสถานการณ์ และระดมแนวทางแก้ไขในกรณีที่มีปัญหาจากการรับส่งนักเรียนของรถโรงเรียน
3. การประชุมเพื่อติดตามประเมินผลควรให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมทั้ง นักเรียน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา หรือผู้ขับรถโรงเรียน รวมถึงศูนย์คุ้มครองสิทธิผู้บริโภค เพื่อให้ได้ข้อคิดเห็นและเสียงสะท้อนที่ครบถ้วนรอบด้านจังหวัดที่มี เพื่อให้ได้ข้อคิดเห็นและเสียงสะท้อนที่รอบด้าน

ทำแล้วได้อะไร

มีข้อมูลสถานการณ์เพื่อนำไปสู่การพัฒนาระบบจัดการรถโรงเรียนที่มีความปลอดภัย และประสิทธิภาพ

3 เกล็ดลับ

ที่สนับสนุนให้จัดระบบ รถโรงเรียนได้ผลเร็ว

บทสุดท้ายขอเสนอ 3 องค์ประกอบ
ที่จะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา
ระบบรถโรงเรียนเกิดความมั่นใจ
ในการขับเคลื่อนระบบจัดการรถโรงเรียน
ทั้ง 7 ล้อ ให้เดินหน้าอย่างราบรื่น
และมีพลัง

3 เกล็ดลับที่สนับสนุนให้จัดระบบรถโรงเรียนได้ผลเร็ว

ในการพัฒนาและขับเคลื่อนระบบการจัดการรถโรงเรียนทั้ง 7 ล้อ ให้เดินหน้าไป
อย่างต่อเนื่องและมีพลังนั้น อาศัยองค์ประกอบอีก 3 ส่วน ที่จะช่วยสนับสนุนให้
ระบบเกิดความก้าวหน้าและราบรื่น ได้แก่

1. รู้จังหวะ - เลือกทำงานในช่วงเวลาที่เหมาะสม

หลักสำคัญ คือ ทำให้สอดคล้องกับปฏิทินกิจกรรมของโรงเรียน ดังนี้

ช่วงปิดเทอม	ช่วงเปิดเทอม
เป็นการเตรียมความพร้อมของระบบการจัดการรถโรงเรียน	เป็นการขับเคลื่อนระบบการจัดการรถโรงเรียนให้ปลอดภัยทั้ง 7 ระบบ
กิจกรรมที่ควรทำ	
1. จัดประชุมผู้บริหารและคณะครู เพื่อแบ่งบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดการระบบรถโรงเรียน และทบทวนมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการรับส่งนักเรียนของโรงเรียน 2. การจัดเตรียมข้อมูล และจัดทำหลักเกณฑ์ระยะเวลาการออกหนังสือรับรองการรับส่งนักเรียน พร้อมประสานงานผู้ขับรถโรงเรียนเพื่อทราบ และเตรียมเอกสารให้พร้อมสำหรับการขอหนังสือรับรองการรับส่งนักเรียนจากครูผู้รับผิดชอบงานรถโรงเรียน	1. ประชุมผู้ปกครอง ชี้แจงระบบรถโรงเรียน และมาตรการของโรงเรียน เพื่อให้เกิดความตระหนัก และมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังรถโรงเรียนร่วมกัน 2. เปิดรับคำขอหนังสือรับรองการรับส่งนักเรียน พร้อมรายชื่อนักเรียนที่ใช้บริการ เพื่อจัดทำฐานข้อมูลนักเรียน ผู้ขับรถโรงเรียน และทะเบียนรถรับส่งนักเรียนให้เป็นปัจจุบัน 3. จัดระบบการดูแลรถ และแต่งตั้งนักเรียนท้ายรถ (ในกรณีที่ไม่มีครูดูแลในรถ) ทำหน้าที่ควบคุมดูแล กำกับติดตามการรับส่งนักเรียนในรถและรายงานครูผู้รับผิดชอบ โดยจัดอบรมความรู้ให้ก่อน 4. ประสานหน่วยงานให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรถโรงเรียนที่ปลอดภัย การประกันภัย และสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ให้กับนักเรียน และผู้ขับรถโรงเรียน และ/หรือ ผู้ปกครอง 5. ประชุมร่วมกับผู้ขับรถโรงเรียน สนับสนุนการรวมกลุ่มเป็นชมรมหรือเครือข่าย และส่งเสริมผู้ขับรถโรงเรียนร่วมพัฒนาเป็นกลไกเฝ้าระวังระหว่างการรับส่งนักเรียนให้ปลอดภัย

ช่วงปิดเทอม	ช่วงเปิดเทอม
กิจกรรมที่ควรทำ	
	6. ประชุมคณะทำงานที่โรงเรียนจัดตั้งขึ้น เพื่อประเมินระบบจัดการรถโรงเรียน รวมทั้งจัดประชุมร่วมกับผู้ขับรถโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูล สถานการณ์หรือปัญหาต่าง ๆ ในการรับส่งนักเรียน และนำไปสู่การปรับปรุงระบบจัดการให้ดีขึ้น

Tips - เทคนิคการออกหนังสือรับรองรถโรงเรียน

โรงเรียนควรเตรียมการในช่วงก่อนเปิดเทอม

โดยจัดทำข้อมูลทะเบียนรถ พร้อมทะเบียนผู้ขับรถโรงเรียน และผู้ควบคุมดูแลนักเรียน พร้อมหลักเกณฑ์การออกหนังสือรับรองการรับส่งนักเรียนของโรงเรียนเตรียมไว้ เมื่อเปิดเทอมแล้วผู้ขับรถโรงเรียนต้องนำเอกสารมาขอให้โรงเรียนออกหนังสือรับรองให้ก่อนที่จะนำเอกสารไปประกอบยื่นขออนุญาตใช้รถเป็นรถรับจ้างรับส่งนักเรียนกับ

สำนักงานขนส่งจังหวัด

เมื่อสำนักงานขนส่งจังหวัด ตรวจสอบเอกสาร สภาพรถ และประวัติผู้ขับรถครบถ้วนแล้ว หากเป็นไปตามหลักเกณฑ์ระเบียบที่กำหนดไว้ นายทะเบียนจะออกใบอนุญาต แต่หากไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ผู้ขับรถโรงเรียนจะต้องปรับปรุงแก้ไขแล้วกลับมายื่น

ขออนุญาตใหม่อีกครั้งภายใน 15 วัน

ทั้งนี้ในการตรวจสอบสภาพรถและระบบเอกสาร โรงเรียนสามารถเฝ้าอำนวยความสะดวกประสานงานกับสำนักงานขนส่งจังหวัดให้มาตรวจสอบสภาพพร้อมกัน ในกรณีที่มียุทธโรงเรียนหลายคน เพื่อให้สะดวกกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเป็นแรงจูงใจให้ผู้ขับรถโรงเรียนนำรถไปขออนุญาตได้ง่ายมากขึ้น

ตารางแสดงขั้นตอนการขอรับรองจากโรงเรียน และขึ้นทะเบียนกับสำนักงานขนส่งจังหวัด

- เตรียมเอกสารเพื่อขอให้โรงเรียนรับรองการใช้รถ ได้แก่ สำเนาบัตรประชาชน สำเนาใบอนุญาตขับรถ ภาพถ่ายรถ สำเนาคู่มือทะเบียนรถ
- รายชื่อนักเรียนที่รับส่ง

ผู้ขับรถ
โรงเรียน

โรงเรียน

- จัดทำข้อมูลนักเรียน ผู้ขับรถโรงเรียน ประเภทรถ
- จัดทำหลักเกณฑ์และออกหนังสือรับรองการรับส่งนักเรียนให้กับผู้ขับรถโรงเรียน

ผู้ขับรถ
โรงเรียน

- เตรียมเอกสารเพื่อขอใบอนุญาตใช้เป็นรถรับจ้างรับส่งนักเรียนต่อ นายทะเบียนขนส่ง ได้แก่ สำเนาบัตรประชาชน สำเนาใบอนุญาตขับรถ ภาพถ่ายรถ สำเนาคู่มือทะเบียนรถ
- หนังสือรับรองการรับส่งนักเรียน
- รายชื่อนักเรียนที่รับส่ง และผู้ดูแลนักเรียน

ขนส่ง
จังหวัด

- ตรวจสอบเอกสาร และสภาพรถ ที่นำมาขออนุญาต
- กรณีผ่าน นายทะเบียน จะออกใบอนุญาตให้ใช้รถในการรับจ้างรับส่งนักเรียน
- กรณีไม่ผ่าน ผู้ขับรถโรงเรียนต้องปรับปรุงแก้ไข แล้วกลับมายื่นเอกสารใหม่อีกครั้งภายใน 15 วัน

2. ร่วมือรอบด้านพร้อมขับเคลื่อนงาน

จับมือกับผู้เกี่ยวข้องอย่างรอบด้านและจัดการให้พร้อมขับเคลื่อนงาน
ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 หน่วยจัดการ รถโรงเรียน ของโรงเรียน

- เจ้าภาพหลัก คือ โรงเรียนเป็นจุดจัดการ
- ผู้บริหารโรงเรียนต้องให้ความสำคัญและนำไปเป็นนโยบายของโรงเรียน
- ลักษณะทั่วไป คือ
 - (1) ผู้อำนวยการโรงเรียนจะแต่งตั้งครูผู้รับผิดชอบหลักให้ดูแลงานรถโรงเรียน ซึ่งอาจเป็นหัวหน้ากลุ่มงานกิจการนักเรียน หรือครูที่ได้รับมอบหมาย
 - (2) สร้างการมีส่วนร่วมกับกลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจร่วมกับกลไกที่มีอยู่แล้ว เช่น สภานักเรียน สมาคมผู้ปกครองและครู กรรมการสถานศึกษา ชมรมผู้ขับรถโรงเรียน ฯลฯ
- หมายเหตุ หน่วยจัดการในรูปแบบนี้มีความสำคัญมาก เนื่องจากเป็นกลไกปฏิบัติการที่ออกแบบระบบและกำกับดูแลระบบทุกส่วน

ส่วนที่ 2 คณะกรรมการ เพื่อจัดการ ระบบ รถโรงเรียน

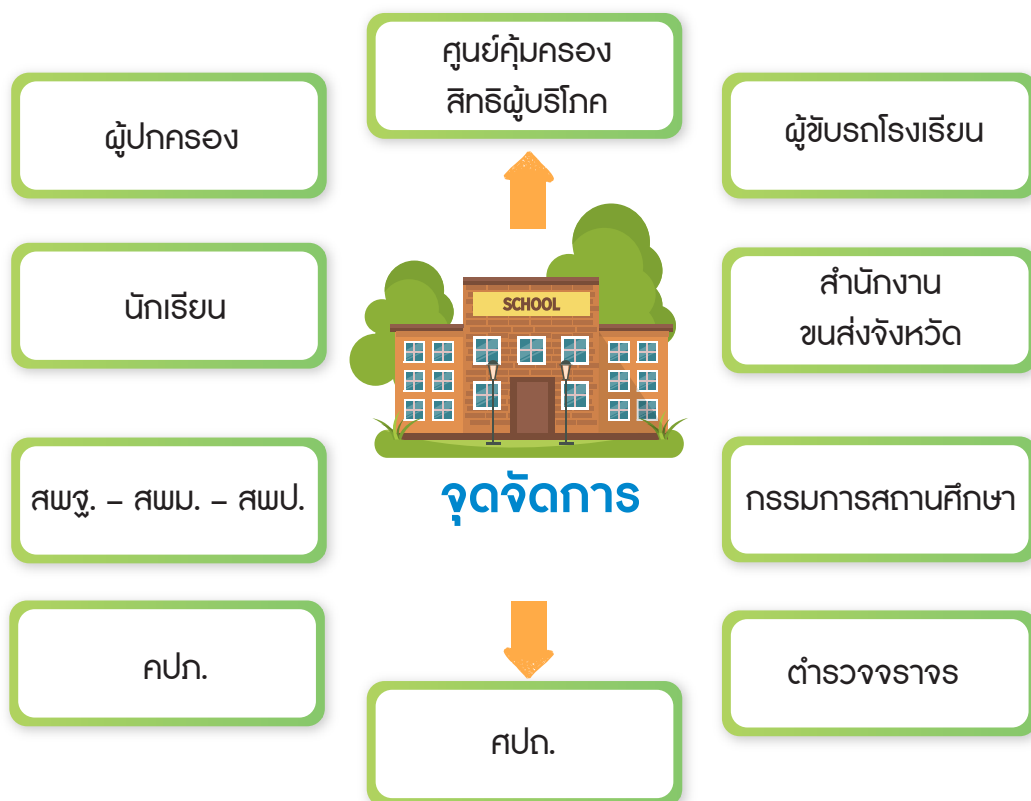
- เป็นคณะทำงานเพื่อจัดการระบบรถโรงเรียน โดยโรงเรียนอาจเป็นผู้ริเริ่มประสานงานโดยการเชิญโรงเรียน และหน่วยงานต่าง ๆ ประกอบด้วย ศูนย์คุ้มครองสิทธิผู้บริโภค สำนักงานขนส่งจังหวัด สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดตำรวจ หรือ สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยจังหวัด เป็นต้น เข้าร่วมเป็นคณะทำงาน เพื่อร่วมกันพัฒนาระบบและมาตรฐานความปลอดภัยของรถโรงเรียน
- หรือเข้าร่วมเป็นคณะทำงานของหน่วยงานอื่น อาจอยู่ในรูปแบบคณะทำงาน หรือคณะอนุกรรมการ ซึ่งอาจได้รับการแต่งตั้งโดยศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนจังหวัด หรือ ศปถ. จังหวัด หรือหน่วยงานระดับอำเภอ เพื่อให้เกิดการบูรณาการงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของรถโรงเรียน

3. รู้วิธีประสานพลัง - ทำงานแบบมีส่วนร่วม

หลักการสำคัญของระบบจัดการรถโรงเรียน
คือ การสร้างการมีส่วนร่วมของกลุ่มบุคคล
และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการประสานงานให้ความรู้
และการสื่อสาร บูรณาการเป็นกระบวนการสำคัญ
ในการขับเคลื่อนระบบจัดการรถโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คณะทำงานหลักและสนับสนุนเพื่อจัดการระบบ รถโรงเรียนของแต่ละโรงเรียน

ใครทำอะไร?

บทบาทหลักผู้ที่เกี่ยวข้องในระบบรถโรงเรียน

โรงเรียน

- ประชุมคณะผู้บริหารโรงเรียน กรรมการสถานศึกษา สมาคมผู้ปกครองและครู นักเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการระบบการสร้างความปลอดภัยของรถโรงเรียน
- ผู้บริหารสนับสนุนการจัดการรถโรงเรียนปลอดภัย และจัดทำให้เป็นนโยบายของโรงเรียน
- จัดเตรียมบุคลากร แผนจัดการรถโรงเรียน ข้อมูลนักเรียน ข้อมูลผู้ขับรถโรงเรียน ข้อมูลประเภทรถและเส้นทางรับส่งนักเรียน
- กำหนดหลักเกณฑ์ กติกาการออกหนังสือรับรองการรับส่งนักเรียนให้กับผู้ขับรถโรงเรียน
- จัดอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนพี่เลี้ยงผู้ดูแลในรถและนักเรียนที่ใช้รถโรงเรียน
- สร้างความเข้มแข็งให้สมาคมผู้ปกครองและกลุ่มชมรมผู้ขับรถโรงเรียนให้มีบทบาทในการส่งเสริมความปลอดภัยของรถโรงเรียน
- สื่อสาร และประชาสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงาน และภายในโรงเรียน

ผู้ขับรถโรงเรียน

- เตรียมเอกสารเพื่อขอหนังสือรับรองการรับส่งนักเรียนกับโรงเรียน
- เตรียมความพร้อมของเอกสารและสภาพรถเพื่อเข้ารับการตรวจสอบมาตรฐานรถ และขออนุญาตขึ้นทะเบียนเป็นรถรับจ้างรับส่งนักเรียนกับสำนักงานขนส่งจังหวัด
- ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการสนับสนุนการจัดการรถโรงเรียนปลอดภัย ตลอดจนกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะของโรงเรียน
- สนับสนุนการรวมกลุ่มผู้ขับรถโรงเรียนเป็นชมรมหรือเครือข่ายเพื่อช่วยเหลือสนับสนุนระหว่างกัน และพัฒนารูปแบบการรับส่งนักเรียนให้มีความปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ

สำนักงาน ขนส่งจังหวัด	○ กำกับผู้ประกอบการให้รถโรงเรียนมีมาตรฐานความปลอดภัย ○ กำกับผู้ประกอบการให้อยู่ในกรอบและกติการ่วมกันระหว่างโรงเรียนและสำนักงานขนส่งจังหวัด ○ ตรวจสอบเอกสาร ตรวจสอบสภาพรถ งานทะเบียนและภาษี การออกใบอนุญาตประจำภาคการศึกษาให้กับผู้ประกอบการ ○ ประสานกับโรงเรียนในการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการและนักเรียน รวมถึงครูและผู้ปกครอง ○ ประสานกับศูนย์คุ้มครองสิทธิผู้บริโภคในการพัฒนาระบบการจัดการรถโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ
ผู้ปกครอง	○ จัดหารถโรงเรียนที่มีคุณภาพในการว่าจ้างเพื่อให้รับส่งนักเรียน (บุตรหลาน) ○ ติดตามการใช้บริการรถโรงเรียนของนักเรียน (บุตรหลาน) ○ ตระหนักและติดตามความเสี่ยงของการใช้บริการรถโรงเรียนของนักเรียน ○ ร่วมมือกับโรงเรียน ครู และคณะทำงานในการติดตามเป็นกลไก เฝ้าระวังความปลอดภัยรถโรงเรียน
นักเรียน	○ ร่วมมือกับโรงเรียน ครู และคณะทำงานในการติดตามเป็นกลไก เฝ้าระวังความปลอดภัยรถโรงเรียน
ศูนย์คุ้มครอง สิทธิ ผู้บริโภคจังหวัด	○ ทำหน้าที่เชื่อมประสานความร่วมมือและหนุนเสริมพลังของทุกภาคส่วน ในการจัดการระบบรถโรงเรียนให้มีความปลอดภัย ○ ร่วมมือกับโรงเรียน ครู และคณะทำงานในการติดตามเป็นกลไก เฝ้าระวังความปลอดภัยรถโรงเรียน ○ จัดทำข้อเสนอนโยบายการจัดการรถโรงเรียนปลอดภัยเพื่อให้เกิดการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการให้บริการ

สำเร็จได้เมื่อ “หน่วยจัดการระบบ รถโรงเรียน” ทำงานครบ 3 มิติ

บทบาทของหน่วยขับเคลื่อนของโรงเรียน มี 3 ส่วนสำคัญ คือ (1) การประสานงาน (2) การจัดการข้อมูล และให้ความรู้ และ (3) การจัดการสื่อสารภายในระบบรถโรงเรียน

(1) การประสานงาน ทำหน้าที่ในการประสานงาน เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของกลุ่มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กิจกรรมที่ดำเนินการ คือ การจัดประชุมกับส่วนต่าง ๆ เช่น การประชุมกับผู้ประกอบการหรือคนขับรถโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครอง หรือกรรมการสถานศึกษา หรือการจัดประชุมระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น

โรงเรียน โดยคณะผู้รับผิดชอบจะต้องจัดทำเป้าหมายและแผนงานของระบบการจัดการรถโรงเรียน และสื่อสารให้เข้าใจระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีการประชุมติดตาม รับฟังปัญหา และหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน รวมถึงการสร้างระบบติดตามประเมินผลร่วมกัน

(2) การจัดการข้อมูล และให้ความรู้ ทั้ง 2 เรื่องนี้มีความจำเป็นและสำคัญ

เนื่องจากเป็นกระบวนการในการสร้างสำนึก และสร้างความตระหนักในความปลอดภัยของกลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง ความรู้และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับระบบความปลอดภัยของรถโรงเรียน ความรู้ด้านกฎหมายและนโยบาย หรือความรู้ด้านการประกันภัย และสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เป็นต้น

ตัวอย่างเช่น โรงเรียนประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะเรื่อง มาให้ความรู้กับคนขับรถโรงเรียน หรือกับนักเรียน ผู้ปกครอง เป็นต้น

(3) การจัดการสื่อสารภายในระบบรถโรงเรียน ประกอบด้วย การ

สื่อสารระหว่างกลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง และภายในระบบความปลอดภัยในการจัดการรถโรงเรียน

ตัวอย่างเช่น การสื่อสารประชาสัมพันธ์ให้นักเรียน หรือคนขับรถ รวมทั้งผู้ปกครอง ได้รับรู้ถึงนโยบายของโรงเรียนในเรื่องรถโรงเรียน หรือ การจัดการระบบรับส่งนักเรียน ผ่านการประชุมผู้ปกครอง การประชุมนักเรียน หรือการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อของโรงเรียน หรือผ่านกลุ่มไลน์ เพื่อให้เกิดการรับรู้ร่วมกัน และให้เกิดการรายงาน หรือการสื่อสารระหว่างกัน

ภาคผนวก

1. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
2. ตัวอย่างแบบฟอร์ม หรือ
แบบบันทึกต่าง ๆ

มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค (มพบ.)

4/2 ซอยวัฒนโยธิน แขวงถนนพญาไท

เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 02 248 3734-37 แฟกซ์ 02 248 3733

คู่มือการจัดระบบรถโรงเรียน
ให้ปลอดภัยและเป็นธรรม